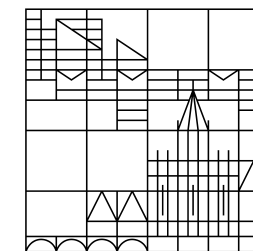

PAGOSTE

Universität
Konstanz

СТАНДАРТИ ТА БАЗОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ВИКЛАДАЧІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ В НІМЕЧЧИНІ

Staff Training , 17.10.22

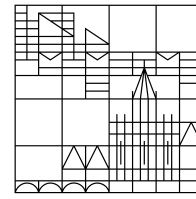
Oksana Melnyk, Cand. Sci
Chair of Business and Economics Education I
Department of Economics
University of Konstanz

*Оксана Мельник, к.п.н.
Кафедра економічної та бізнес освіти I,
факультет економіки,
Університет Констанца*

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Зміст

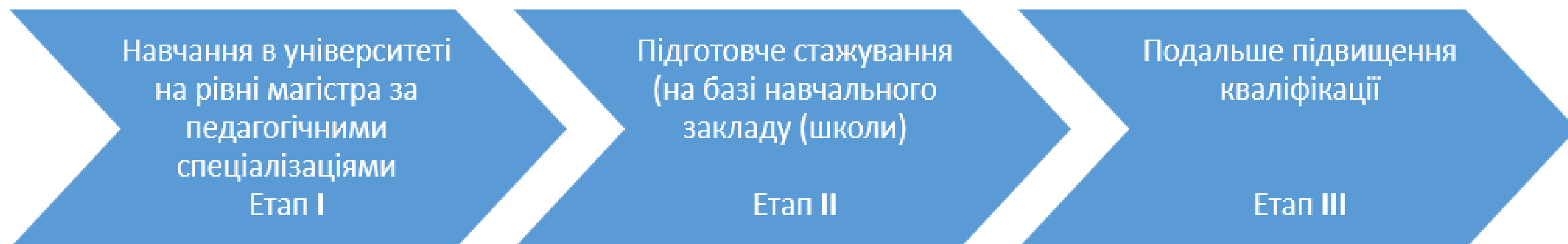
1. Структура професійної підготовки викладачів та вчителів
2. Рамкова угода підготовки викладачів ПТО
3. Стандарти підготовки вчителів та викладачів: педагогічні науки
4. Загальні вимоги до змісту фахових предметів та фахових дидактик
5. Базовий навчальний план
6. Моделі підготовки викладачів ПТО за Бюннінгом

Структура професійної підготовки викладачів та вчителів

Викладачі повинні:

- *спеціалістами* у своїй робітничій (професійній) галузі
- *фахівцями в галузі освіти / педагогами*
- мати практичний досвід
- вміти вирішувати реальні проблеми, з якими їх учні можуть зіткнутися у майбутньому у своїй професійній діяльності

Тому їхні професійні компетентності різноманітні і набуваються в ході три етапної підготовки

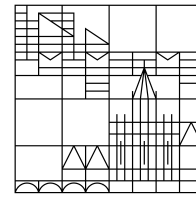

Структура професійної підготовки викладачів та вчителів

Зміст

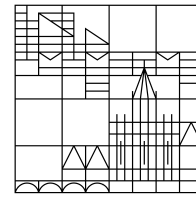
1. Структура професійної підготовки викладачів та вчителів
2. Рамкова угода підготовки викладачів ПТО
3. Стандарти підготовки вчителів та викладачів: педагогічні науки
4. Загальні вимоги до змісту фахових предметів та фахових дидактик
5. Базовий навчальний план
6. Моделі підготовки викладачів ПТО за Бюннінгом

Рамкова угода професійної підготовки вчителів старшої школи (фахові предмети) та викладачів для ЗПТО

Структура рамкової угоди для підготовки вчителів та викладачів ПТО (професійні предмети):

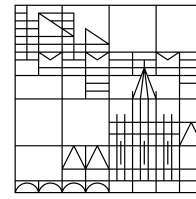
1. Принципи підготовки та проведення іспитів
2. Структура та тривалість підготовки
3. Розвиток персоналу
4. Визнання
5. Професійної напрями підготовки викладачів

Рамкова угода професійної підготовки вчителів старшої школи (фахові предмети) та викладачів для ЗПТО

1. Принципи підготовки та проведення іспитів

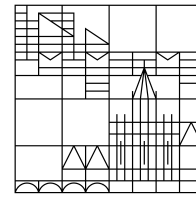
- Освітні спеціальності, що ведуть до предметних передумов для вступу у професію вчителя для старшої школи (професійні предмети) або для закладів професійно-технічної освіти (професія викладача типу 5), надаються у вищих навчальних закладах таким чином, щоб вони враховували наукові результати, а також професійну практику і вели до професійної компетентності з точки зору знання фахового предмету і педагогіки.

Рамкова угода професійної підготовки вчителів старшої школи (фахові предмети) та викладачів для ЗПТО

2. Структура та тривалість підготовки

- Підготовка базується на *«Стандартах підготовки вчителів: Педагогічні науки»* та *«Загальних вимогах до змісту предметних дисциплін та дидактик у професійній підготовці вчителів та викладачів»*
- Базові педагогічні, предметні та дидактичні кваліфікації в предметних областях *гетерогенності, інклюзії, основи діагностики підтримки та викладання і навчання цифровому світі* набувають особливого значення

Рамкова угода професійної підготовки вчителів старшої школи (фахові предмети) та викладачів для ЗПТО

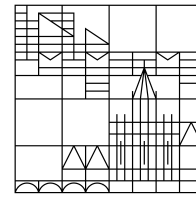
2. Структура та тривалість підготовки

- Період навчання становить не менше шести семестрів за програмою бакалаврату та не менше двох семестрів за програмою магістратури. Включаючи практику у закладах освіти, це складає загалом 10 семестрів, що дорівнює навчальному навантаженню у *300 кредитів ECTS*
- Обов'язковою є наявність принаймні *12 місяців професійного досвіду роботи у відповідній галузі*

Рамкова угода професійної підготовки вчителів старшої школи (фахові предмети) та викладачів для ЗПТО

2. Структура та тривалість підготовки

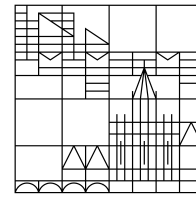
- Навчання у ЗВО (бакалаврат+магістратура) включає в себе:
 - освітні дисципліни, орієнтовані на професійну освіту або економічну освіту, фахову дидактику з предмета спеціальності та другого предмету викладання, а також шкільні практичні заняття, що становить 90 ECTS. Особливе значення мають базові педагогічні та дидактичні навички у сферах роботи з гетерогенністю та інклюзією, а також основи діагностики підтримки.;
 - дисципліни професійної спеціалізації (перший предмет), а також дисципліни другого предмету викладання загальним обсягом 180 кредитів ECTS;
 - бакалаврські та магістерські роботи, що охоплюють 30 кредитів ECTS. Федеральні землі можуть відхилитися від цієї норми на 10 або менше кредитів, але загальна кількість кредитів повинна бути 300 ECTS.
- Навчання закінчується отриманням ступеня магістра або складанням першого державного іспиту

Рамкова угода професійної підготовки вчителів старшої школи (фахові предмети) та викладачів для ЗПТО

2. Структура та тривалість підготовки

- Тривалість другого етапу – підготовчого стажування становить щонайменше 12 і максимум 24 місяці, незалежно від професійної спеціалізації
- Завданням підготовчого стажування є забезпечення практичної підготовки у навчальних закладах на основі наукової підготовки, здобутої у закладах вищої освіти

Рамкова угода професійної підготовки вчителів старшої школи (фахові предмети) та викладачів для ЗПТО

3. Розвиток персоналу

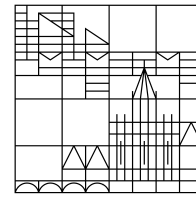
- Третій етап займає особливе місце в німецькій освітній системі
- Підвищення кваліфікації має на меті забезпечити постійний розвиток професійних навичок викладачів та підвищення кваліфікації кадрів у професійній та педагогічній галузях відповідно до сучасного рівня науки та техніки, а також відповідно до умов роботи в компаніях

Зміст

1. Структура професійної підготовки викладачів та вчителів
2. Рамкова угода підготовки викладачів ПТО
3. Стандарти підготовки вчителів та викладачів: педагогічні науки
4. Загальні вимоги до змісту фахових предметів та фахових дидактик
5. Базовий навчальний план
6. Моделі підготовки викладачів ПТО за Бюннінгом

Стандарти підготовки вчителів та викладачів: педагогічні науки

- визначають головні критерії для навчання та підготовки на перших двох етапах (навчання у ЗВО та підготовче стажування)
- забезпечують уніфіковане розуміння якості педагогічної освіти у різних федеральних землях
- детально описують, які компетентності мають бути сформовані протягом перших двох етапів підготовки мають вирішальне значення для акредитації та оцінки програм підготовки викладачів

Стандарти підготовки вчителів та викладачів: педагогічні науки

Основні змістові акценти в освітніх програмах в циклі пед.-психологічної підготовки:

- - Освіта та виховання: обґрунтування та відображення освіти і виховання в інституційних процесах
- - Професія та роль вчителя: професіоналізм; професійна сфера як навчальне завдання; вирішення професійних конфліктних ситуацій та ситуацій прийняття рішень
- - Дидактика та методологія: розробка уроків та навчальних середовищ з урахуванням цифрових медіа та технологій

Стандарти підготовки вчителів та викладачів: педагогічні науки

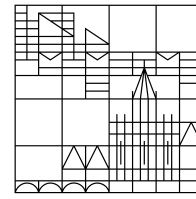
Основні змістові акценти в освітніх програмах в циклі пед.-психологічної підготовки:

- Навчання, розвиток та соціалізація: процеси навчання дітей та молоді в школі та поза нею
- Мотивація до досягнень та навчання: мотиваційні засади навчання, результативності та розвитку компетентностей
- Диференціація, інтеграція та підтримка: різноманітність та гетерогенність як умови школи та викладання
- Діагностика, оцінка та консультування: діагностика та підтримка індивідуальних процесів навчання; вимірювання та оцінка ефективності оцінювання результатів діяльності
- Комунікація: комунікація, взаємодія та вирішення конфліктів як фундаментальні елементи викладацької та освітньої діяльності

Стандарти підготовки вчителів та викладачів: педагогічні науки

Основні змістові акценти в освітніх програмах в циклі пед.-психологічної підготовки:

- Медіаосвіта: навчання з медіа та про медіа; робота з цифровими та аналоговими медіа в концептуальному, дидактичному та практичному аспектах, а також критичне осмислення з технологічної, соціальної та прикладної точки зору
- Розвиток школи: структура та історія системи освіти; структура та розвиток системи освіти та розвиток окремої школи
- Освітні дослідження: цілі та методи освітніх досліджень; інтерпретація та застосування їх результатів результати

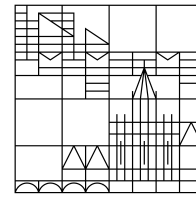
Стандарти підготовки вчителів та викладачів: педагогічні науки

Для викладання навчального змісту освітніх дисциплін можуть бути використані, серед іншого, такі підходи можливо:

- ситуаційний підхід,
- орієнтація на кейси та практику,
- стратегії вирішення проблем,
- проектна організація навчання,
- біографічно-рефлексивні підходи,
- контекстна орієнтація,
- орієнтація на явище,
- дослідницька спрямованість.

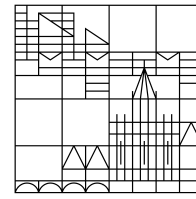
Стандарти підготовки вчителів та викладачів: педагогічні науки

Зміст

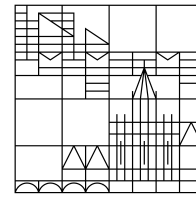
1. Структура професійної підготовки викладачів та вчителів
2. Рамкова угода підготовки викладачів ПТО
3. Стандарти підготовки вчителів та викладачів: педагогічні науки
4. Загальні вимоги до змісту фахових предметів та фахових дидактик
5. Базовий навчальний план
6. Моделі підготовки викладачів ПТО за Бюннінгом

Загальні вимоги до змісту фахових предметів та фахових дидактик

Загальні вимоги до змісту знань предметних наук та фахових дидактик

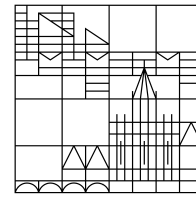
- разом зі «Стандартами освітніх наук» основа для оцінки та акредитації освітніх програм за педагогічною спрямованістю
- мають забезпечувати мобільність та прозорість німецької системи вищої освіти за пед.напрямом
- є рамкою вимог до фахової спеціалізації в рамках навчання у ЗВО

Загальні вимоги до змісту фахових предметів та фахових дидактик

Фахові компетентності набуваються на різних етапах підготовки вчителів і в різних закладах:

- 1) базові компетентності щодо предметних наук, їх дослідницьких і робочих методів, а також дидактичних вимог значною мірою формуються під час *навчання за освітньою програмою у ЗВО (I фаза)*
- 2) з іншого боку, набуття більш практичних викладацьких компетентностей є завданням, перш за все, підготовчого стажування (*II фаза*); однак, численні основи для цього вже закладаються або починають закладатися під час навчання в магістратурі
- 3) подальше підвищення кваліфікації та розвиток у професійній ролі вчителя (*III фаза*) є завданням безперервної освіти та підвищення кваліфікації, при цьому відповідні наявні компетентності мають бути актуалізовані з урахуванням нових викликів в освіті

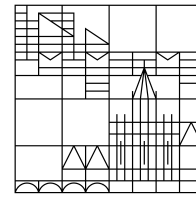
Загальні вимоги до змісту фахових предметів та фахових дидактик

Фахові компетентності з предметної області, які здобуваються під час навчання у ЗВО:

Спеціальні предметні знання:

Випускники освітньої програми:

- набули міцних і структурованих предметних знань у базових галузях своїх предметів або дисциплін (*дійсні знання*); вони можуть спиратися на них і розширювати ці предметні знання,
- можуть розібратись в актуальних фундаментальних питань своїх предметів або дисциплін завдяки своїм загальним знанням (*орієнтовним знанням*),
- володіють знаннями про те, де і як цифрові технології впливають на повсякденне професійне життя та пізнавальні процеси в науці, у своїх предметах та у відповідних профільних професіях (*технологічні предметні знання*).

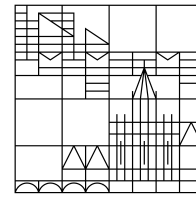
Загальні вимоги до змісту фахових предметів та фахових дидактик

Фахові компетентності з предметної області, які здобуваються під час навчання у ЗВО:

Спеціальні предметні знання:

Випускники освітньої програми:

- можуть використовувати рефлексивні знання про свої предмети або дисципліни (*метазнання*) і можуть спиратися на важливі історичні концепції та концепції теорії науки. У фахових дисциплінах вони доповнюються відрефлексованим досвідом з професійної практики,
- здатні здобувати подальші предметні знання завдяки своєму розумінню інших дисциплін і, таким чином, розвивати міждисциплінарні або крос-дисциплінарні кваліфікації.

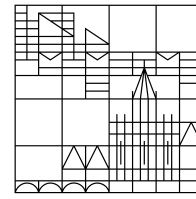
Загальні вимоги до змісту фахових предметів та фахових дидактик

Фахові компетентності з предметної області, які здобуваються під час навчання у ЗВО:

Володіння дослідницькими та робочими методами з фаху

Випускники освітньої програми

- ознайомлені з дослідницькими та робочими методами та інформаційно-комунікаційними технологіями (ІКТ) з фаху та володіють базовими знаннями про фахові аналогові та цифрові засоби та інструменти,
- здатні використовувати ці методи та ІКТ в основних сферах своїх предметів або спеціалізацій належним та відповідним чином.

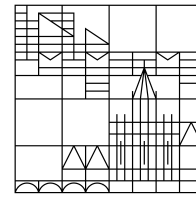
Загальні вимоги до змісту фахових предметів та фахових дидактик

Фахові компетентності з предметної області, які здобуваються під час навчання у ЗВО:

Володіння відповідними дидактичними знаннями

Випускники освітньої програми

- мають глибокі та структуровані знання про предметно-дидактичні концепції та підходи до структурування та вміють аналізувати предметний або пов'язаний з предметом практичний зміст з огляду на його освітню ефективність та з точки зору дидактичних аспектів,
- вміють представити складні питання у спосіб, який підходить слухачу, навіть простою мовою.

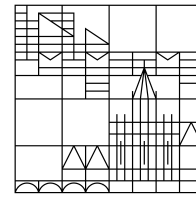
Загальні вимоги до змісту фахових предметів та фахових дидактик

Фахові компетентності з предметної області, які здобуваються під час навчання у ЗВО:

Володіння відповідними дидактичними знаннями

Випускники освітньої програми

- знають та використовують результати дидактичних та психологічних досліджень про навчання у своїх предметах або дисциплінах,
- знають основи об'єктивного оцінювання предмету або предметної області,
- мають глибокі знання про характеристики учнів, які можуть сприяти або перешкоджати успіхам у навчанні, і про те, як диференційовано можна спроектувати навчальне середовище.

Загальні вимоги до змісту фахових предметів та фахових дидактик

Приклад

1. Освітня сфера навчання «Технології»

1.1. Профіль компетентностей у предметній галузі

Випускники володіють фундаментальними предметними компетентностями з навчальних дисциплін та предметної дидактики зі спеціальності праці, технологій, економіки та її окремих галузей. Вони

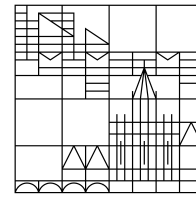
- мають структуровані предметні знання в базових підгалузях спеціальності....

1.2 Зміст навчання

- Взаємодія між людиною, технологіями, суспільством і природою; сталий розвиток
- Поняття технології та значення технології в історії розвитку людства
- Технологічна етика та основи оцінки технологій
- Генезис технологій: на шляху до Індустрії 4.0 ...

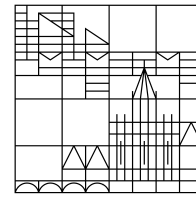
Зміст

1. Структура професійної підготовки викладачів та вчителів
2. Рамкова угода підготовки викладачів ПТО
3. Стандарти підготовки вчителів та викладачів: педагогічні науки
4. Загальні вимоги до змісту фахових предметів та фахових дидактик
5. Базовий навчальний план
6. Моделі підготовки викладачів ПТО за Бюннінгом

Базовий навчальний план

- має рекомендаційний характер;
- є основою для подальшого розроблення університетами навчальних програм і компонентного співвідношення в них дисциплін;
- розроблений Науковим Товариством дослідників професійної освіти у Німеччині;
- визначає пропорційний розподіл дисциплін психолого-педагогічного блоку.

Базовий навчальний план

Блок психолого-пед.дисциплін містить такі секції:

I – теорії, організація, структури професійної освіти;

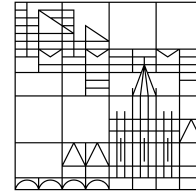
II – професійне навчання, викладання і розвиток;

III – професійно педагогічні галузі практики;

IV – професіоналізація;

VI – дослідницькі методи.

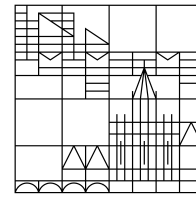
Основну частину психолого-педагогічних дисциплін вивчають на рівні *магістра*.

Базовий навчальний план

Цей документ містить такі складники:

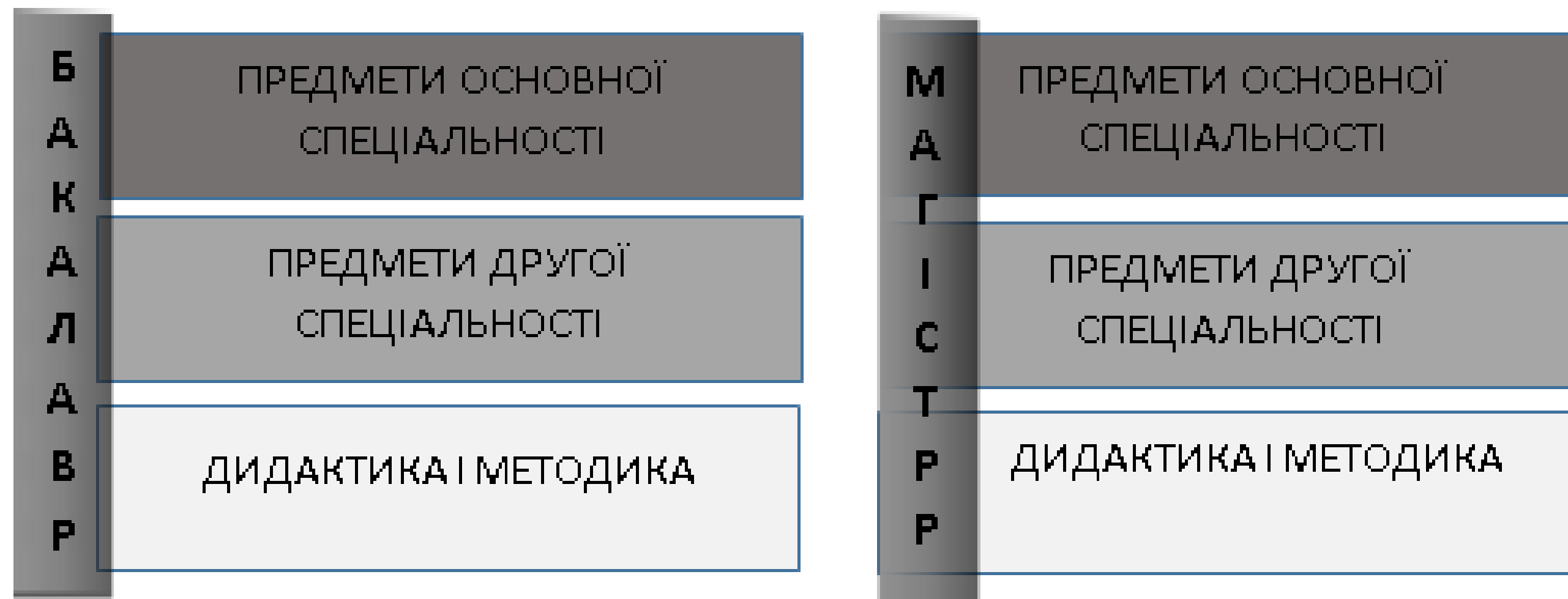
- визначення сфер його компетентностей;
- формулювання основної парадигми;
- характеристика критеріїв педагогічного професіоналізму;
- орієнтовний перелік видів діяльності;
- їхні змістові диференціації;
- коментарі щодо розроблення профілю компетентностей;
- керівництво щодо їх реалізації

Зміст

1. Структура професійної підготовки викладачів та вчителів
2. Рамкова угода підготовки викладачів ПТО
3. Стандарти підготовки вчителів та викладачів: педагогічні науки
4. Загальні вимоги до змісту фахових предметів та фахових дидактик
5. Базовий навчальний план
6. Моделі підготовки викладачів ПТО за Бюннінгом

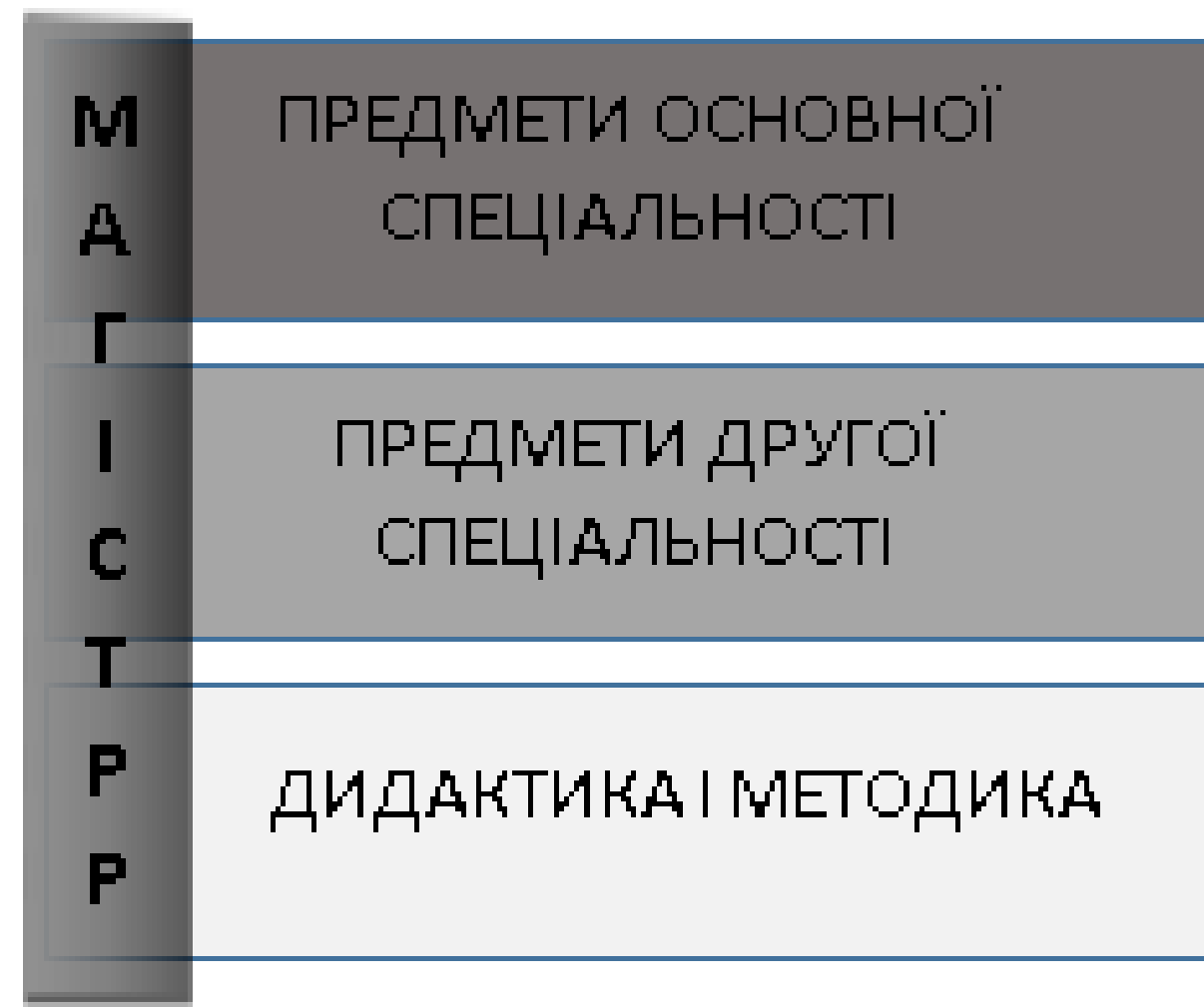
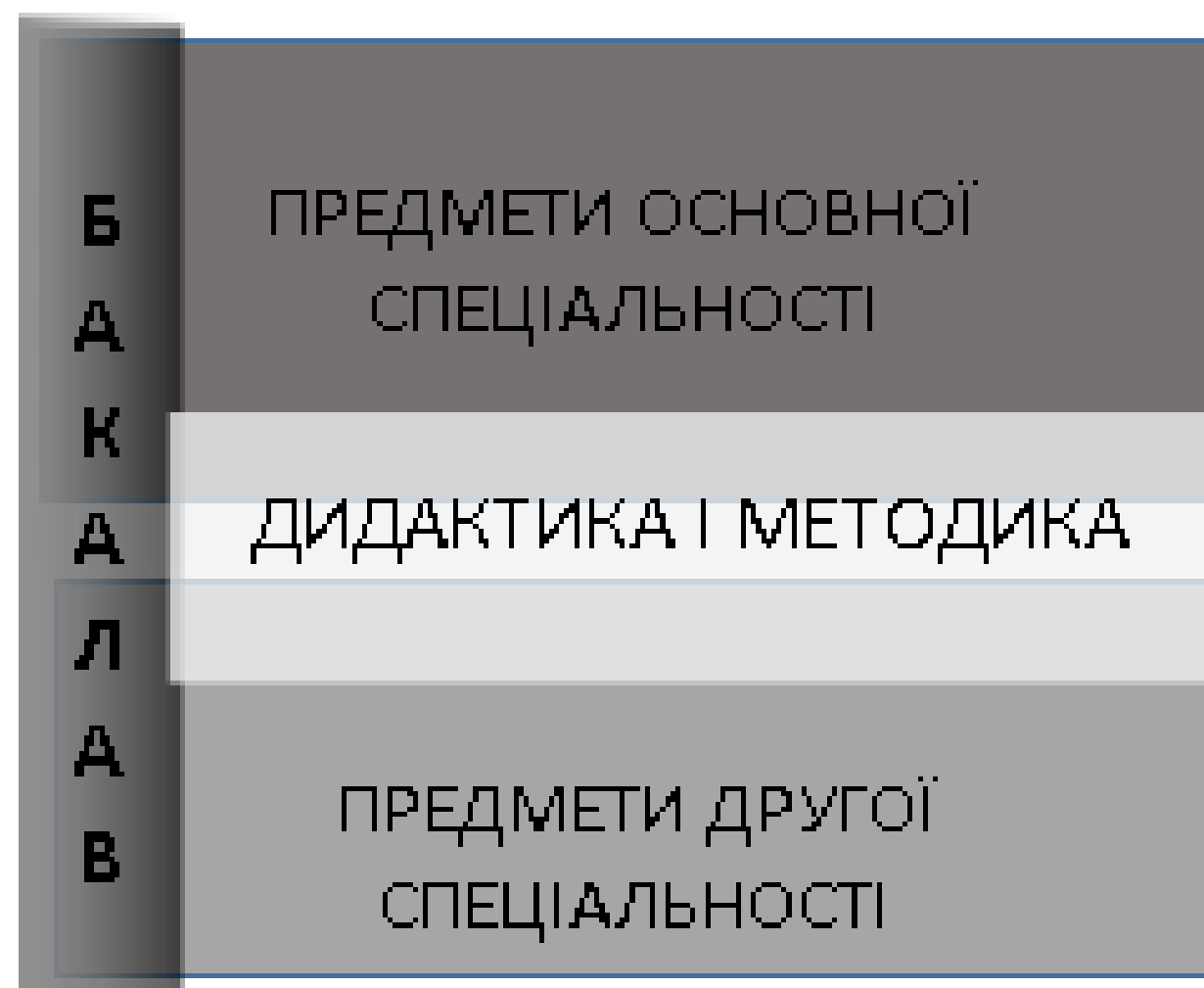
Моделі підготовки викладачів ПТО за Ф. Бюннінгом (2006)

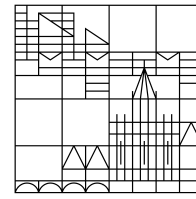

Моделі підготовки викладачів ПТО за Ф. Бюннінгом (2006)

Моделі підготовки викладачів ПТО за Ф. Бюннінгом (2006)

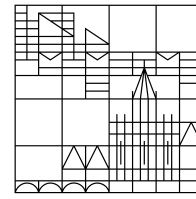

Висновки

- Професійна підготовка викладачів ПТО в Німеччині досить довготривала – 7,5-8 років.
- Вимоги до компетентностей майбутнього викладача визначаються на рівні федерації, але федеральні землі та університети мають багато простору для адаптації освітніх програм до федеративних вимог.
- Основні документи, що регулюються на рівні федерації, професійну підготовку викладачів ПТО є Рамкова Угода, Стандарти підготовки за пед.науками, Загальні вимоги до змісту фахових предметів.
- Політики взаємодіють в тісній співпраці з науковцями, в результаті чого був розроблений базовий навчальний план для підготовки в ЗВО викладачів професійної освіти.

Thanks for your attention! Any questions or comments? /
Дякую за увагу! Чи є питання або коментарі?

Посилання та джерела

- Рамкова угода підготовки викладачів ПТО (німецькою мовою: Rahmenvereinbarung über die Ausbildung und Prüfung für ein Lehramt der Sekundarstufe II (berufliche Fächer) oder für die beruflichen Schulen (Lehramtstyp 5))
https://www.kmk.org/fileadmin/Dateien/veroeffentlichungen_beschluesse/1995/1995_05_12-RV-Lehramtstyp-5.pdf
- Стандарти підготовки вчителів та викладачів: педагогічні науки (німецькою мовою: Standards für die Lehrerbildung: Bildungswissenschaften)
https://www.kmk.org/fileadmin/veroeffentlichungen_beschluesse/2004/2004_12_16-Standards-Lehrerbildung-Bildungswissenschaften.pdf
- Загальні вимоги до змісту фахових предметів та фахових дидактик (німецькою мовою: Ländergemeinsame inhaltliche Anforderungen für die Fachwissenschaften und Fachdidaktiken in der Lehrerbildung) https://www.kmk.org/fileadmin/veroeffentlichungen_beschluesse/2008/2008_10_16-Fachprofile-Lehrerbildung.pdf
- Базовий навчальний план (німецькою мовою: Basiscurriculum für das universitäre Studienfach Berufs- und Wirtschaftspädagogik im Rahmen berufs- und wirtschaftspädagogischer Studiengänge)
https://www.dgfe.de/fileadmin/OrdnerRedakteure/Sektionen/Sek07_BerWiP/2014_Basiscurriculum_BWP.pdf
- Моделі підготовки викладачів ПТО за Бюннінгом (англійською мовою: The Bologna Declaration and Emerging Models of TVET Teacher Training in Germany)
https://unevoc.unesco.org/fileadmin/user_upload/pubs/Bologna_02_08_06.pdf